

Nestkasten Werkgroep Woerden, Kockengen en Haarzuilens, onderdeel van Natuurgroep Kockengen.

Johan Tuls, coördinator van de nestkasten werkgroep Woerden heeft in de vorige nieuwsbrieven al diverse malen verslag gedaan van het werk van de nestkastenwerkgroepen.

Zoals iedereen wel weet dragen we zorg voor de nestkasten voor bosuilen, kerkuilen, steenuilen en torenvalken.

Lijkt mij goed om nog een keer te vertellen wat we in een jaar met elkaar doen en waarom.

Waarom beheer van nestkasten.

Na de strenge en lange winter van 1963 waren er bv van de 3000 broedparen kerkuilen nog maar enkele tientallen paren over.

Door de modernisering van de landbouw en akkerbouw is het na 1963 steeds moeilijker geworden voor kerkuilen om een geschikte nestplaatsen te vinden, maar ook de vervuiling van het water, gebruik van landbouwgif en

bestrijdingsmiddelen deden de uilen, roofvogels geen goed.

Momenteel is de populatie van de kerkuil weer terug op ongeveer 2500 broedparen, maar de laatste jaren ziet Sovon bij de kerkuilen, steenuilen en torenvalk een afname van 5% per jaar.

Oorzaken zijn te vinden in:

- Veel gaten voor kerkuilen in boerenschuren zijn dicht gemaakt en boeren willen vaak vanuit een goede hygiëne geen nestkasten meer in de stal.
- Graan en voer worden tegenwoordig opgeslagen in grote silo's, waardoor muizen er haast niet meer bij kunnen. Kerkuilen kunnen hierdoor tijdens strenge (sneeuw) winters nauwelijks nog muizen vinden als ze bv in een schuur jagen.
- Nieuwe schuren en stallen hebben geen geschikte hanenbalken meer om op te nestelen.
- Ruilverkaveling heeft ervoor gezorgd dat kleine akkers en weilanden hebben plaatsgemaakt voor enorm uitgestrekte landbouwgebieden. In het verleden was er veel afwisseling met houtwallen, meidoornhagen en lange rijen knotwilgen. De nieuwe open vlaktes dwingen muizen en andere kleine dieren naar de rand ervan. In het midden vallen ze immers veel te veel op en kunnen ze gemakkelijk worden gevangen door vleeseters.
- Uilen, roofvogels jagen steeds vaker in de wegbermen. De komst van nieuwe wegen heeft gezorgd voor kilometers lange, smalle wegbermen waar de veldmuis in floreert. Maar veilig zijn de bermten echter niet. Het snelle verkeer eist veel slachtoffers onder de uilen. Het grote aantal verkeersslachtoffers onder de kerkuilen wordt mede veroorzaakt door de methode van jagen. De kerkuil maakt vaak gebruik van kilometerpaaltjes/hectometerpaaltjes langs de kant van de weg, die hij gebruikt als uitkijkpost of rustplaats. Tijdens het jagen steekt hij regelmatig de weg over op een hoogte van nog geen twee meter. Door het laagvliegen is het risico op een botsing met auto's erg groot.
- Galmgaten van kerktorens zijn afgesloten met gaas om duiven en kraaien buiten te houden.
- Bosuil, steenuil en torenvalk zijn vogels die van nature in holtes broeden. Oude, holle bomen worden steeds sneller gekapt en dan is er nog de nestconcurrentie van de kauwen en de holenduif.
- Kerkuil en steenuil zitten ook graag in een schuur tussen dak en isolatieplaten, maar maken deze eerst kapot om er tussen te kruipen en om in en uit te kunnen vliegen. Bij een mooi voorjaar/zomer wordt het vaak te heet voor de jonge kerkuilen, waardoor ze uitdrogen en het vaak niet redden.

Nestkasten

De kerkuil, bosuil, steenuil en torenvalk zijn vogels die gemakkelijk broeden in een nestkast. Door op goede locaties nestkasten op te hangen en te onderhouden willen we de populatie op peil houden en hopelijk uit te breiden.

Ook de eigenaren van de schuren/stallen zijn er blij mee. De dak/isolatieplaten worden met rust gelaten en de poep en braakballen worden niet meer op allerlei spullen en plekken in de schuur gevonden maar concentreren zich meer bij de nestkast.

Op Pad.

Wat bij ons voorop staat is veiligheid voor de vrijwilligers en het zo min mogelijk verstoren van de dieren.

We gaan met minimaal 3 mensen op pad op wat meestal resulteert in 2 groepen per keer. Gemiddeld gaat het om 6 a 8 zaterdagen en 6 a 8 avonden per jaar.

De coördinator heeft de administratieve gegevens (we vinden het belangrijk dat de privacy van eigenaren gegarandeerd blijft) en bepaalt de route en de adressen die aangegaan worden. We proberen van te voren alle eigenaren te informeren zodat zij weten dat we langs komen. Afhankelijk van het weer beginnen we eind mei, begin juni met het controleren van alle nestkasten. Dit doen we het

liefst op een avond, omdat we dan de vogels zo min mogelijk verstoren. Met een telescoopstok waar aan het uiteinde een plankje hangt, sluiten we het invlieggat af. Vervolgens worden de ladders neergezet en er wordt een doek met een touw in het invlieggat gestopt. Voorzichtig wordt er gekeken of de kast bezet is en of er eieren, of jongen zijn. Dit is lastig want het is belangrijk dat de adulten (volwassenen) op het nest blijven en niet de kans krijgen weg te vliegen, anders is er een kans dat zij niet meer terugkeren naar het nest. Als duidelijk is hoe de stand van zaken is ruimen we de ladders op, wachten nog ongeveer 15 minuten en trekken dan het doek uit het uitvlieggat. Tot op heden is dit altijd goed gegaan, en blijven de adulten op het nest.

Aan de hand van de observatie kunnen we de ringer inlichten wanneer er ongeveer geringd kan worden.

Na een maand is er nog een controlemoment voor de kasten die niet bezet waren.

Vanaf eind augustus volgt er weer een controleronde, omdat kerkuilen afhankelijk van de muizen ook nog in het najaar een nest kunnen hebben. Bij deze ronde worden de nestkasten die niet bezet zijn schoongemaakt. De winter gebruiken we om oude kasten te vervangen en nieuwe kasten te plaatsen. Dan werken we meestal op de zaterdag. Via bestaande adressen en door flyers in de buitengebieden in de brievenbus te stoppen, komen we ook weer aan nieuwe tips en nieuwe adressen. De werkzaamheden gaan door tot in het vroege voorjaar. Ook hebben we in de winter 1 a 2 klusdagen om nieuwe kasten te maken en te verven met een uitloop naar wat avonden.

Resultaten:

Dit jaar hebben we voor het eerst aan de rand van de regio Woerden 5 steenuilen paartjes die ook gebroed hebben. Dit is een gevolg op de regio Bodegraven waar een vrijwilliger tot aan onze regio op een aantal locaties steenuilen kasten heeft opgehangen en deze ook onderhoud. Wij hebben aansluitend nestkasten opgehangen en daar hebben we dit jaar resultaat in gehad.

2014 hebben we 56 jonge kerkuilen geringd, de resultaten van dit jaar zijn nog niet bekend, maar tot nu toe zijn de resultaten in ons rayon niet goed.

We hebben vorig jaar en begin 2015 veel torenvalk kasten opgehangen, tot nu toe hebben we minmaal 60 jonge torenvalken. Opvallend is dat de torenvalken het dit jaar heel goed doen.

De steenuil rukt gelukkig op in onze regio, de eerste 3 paartjes hebben gebroed in onze nestkasten.

Onkosten vergoeding:

Het maken van de nestkasten kost enorm veel hout, verf, en diverse klein materiaal. Tot nu toe hebben we via het aanvragen van fondsen iedere keer de onkosten kunnen dekken.

Dit jaar hebben we in maart een **NLdoet** dag gehad. Er waren 12 (nieuwe) vrijwilligers uit de regio. In de ochtend hebben we nestkasten gemaakt en geverfd. In de middag zijn we op pad gegaan om bij 3 adressen nestkasten op te hangen. Dat was (met pumps aan) een hele belevenis. Bij de laatste boer werden we allemaal uitgenodigd voor een kop koffie. Van de € 300.00 hebben we hout en verf gekocht.

We vragen erfeigenaren ook om een bijdrage te leveren. Er wordt wel wat toegezegd, maar tot op heden hebben we nog weinig ontvangen. We hebben veel kasten bij boeren hangen en zoals u weet hebben veel boeren het momenteel niet gemakkelijk met de lage melk en varkens prijzen.

Onlangs hebben we bij **ASN foundation** een aanvraag gedaan voor hout, verf, naamplaatjes, webcams en diverse klein materiaal. Totale begroting was € 4875,00.

We hebben een donatie van ASN ontvangen van € 1500.00. Hier zijn we al erg blij mee.

ASN BANK
voor de wereld van morgen

We hebben voor de eerste prioriteit gekozen en er hout en betonplex van gekocht.

Klus avond 26 november 2015. Maken en verven van de steenuilenkasten (mogelijk gemaakt door de ASN, de voorportalen (Marterproef zie links onder) moeten nog gemaakt worden.

Daken gemaakt van betonplex en aluminium hoekprofielen op het dak, om de steenuilen kisten waterdicht te maken

Steenuilen kast, marterproef.

Het verven van de steenuilenkasten.

Na het lezen van bovenstaand interesse gekregen en zin om mee te helpen.

Neem contact op met Johan Tuls, 06-156067592, of stuur een mailtje naar info@nestkastenwoerden.